

NAŠ GLAS

hp DROGA
PREHRAMBENA INDUSTRIJA n.s.o. PORTOROŽ

11434 INTERNA IZDAJA

LETO XXIV.

PORTOROŽ, MAREC 1982

ŠTEVILKA 1

9. kongres ZK Slovenije

Čas devetega kongresa ZKS se bliža; dokumenti so izdelani, nastopil je čas javne razprave. V času do kongresa moramo komunisti, posebej pa organizacije in vodstva ZK spregovoriti o nalogah svojega dela ter vse družbe in na tej podlagi razvijati družbenopolitično in samoupravno aktivnost, hkrati pa s pripombami ustvarjalno, kritično sodelovati pri dokončnem oblikovanju dokumentov.

Vsebina dokumentov zajema: Predlog poročila CK ZKS o delovanju ZK Slovenije med 8. in 9. kongresom ZK Slovenije, Osnutek Resolucije 9. kongresa ZK Slovenije in Osnutek sprememb in dopolnitev Statuta ZK Slovenije.

Resolucija zajema 6. poglavij, vključno z uvodom.

I. NALOGE ZK PRI NADALJNJEM DRUŽBENOEKONOMSKEM RAZVOJU:

1. Za celotni razvoj in utrjevanje socialističnega samoupravljanja, večjo učinkovitost in kakovost gospodarjenja je odločilna nadaljnja temeljita samoupravna preobrazba družbenoekonomskih odnosov pri gospodarjenju s sredstvi tekoče in razširjene reprodukcije; s tem hočemo doseči, da bodo ta sredstva upravljali in z njimi gospodarili delavci v združenem delu.

2. Hitrejša uveljavitev samoupravnega sistema na področju odlikovanja, delitve sredstev za osebne dohodke ter njihovega prilaščanja bo bistveno prispevala k učinkovitejšemu gospodarjenju in upravljanju družbenih sredstev kot podlagam za trdnejši gospodarski in družbeni razvoj.

3. Odločilnega pomena za uresničevanje politike gospodarske stabilizacije in utrjevanje položaja delavcev v družbeni reprodukciji je korenita družbena preobrazba gospodarske politike.

4. Pospešiti je treba nadaljnjo samoupravno integracijo združenega dela.

5. Objektivna potreba in dolgoročni interes celotnega združenega dela in pogoj za trden in stabilnejši družbenoekonomski razvoj je hitrejša in učinkovitejša vključevanje v mednarodno delitev dela, še posebna na podlagi razvitejših in trajnejših oblik proizvodno tehničnega in poslovnega sodelovanja. Izvoz na konvertibilno področje je temeljna strateška in razvojna naloga SR Slovenije in SFR Jugoslavije.

6. Komunisti se bomo zavzemali za to, da bi v nadaljnjem razvoju zdravstva prišlo do odločnejših sprememb v smislu večje usposobljenosti in hitrejšega razvoja osnovne zdravstvene dejavnosti, preventivnih ukrepov in širitve zdravstvene vzgoje.

7. Komunisti si bomo prizadevali zagotoviti take razmere in odnose, da bodo delavci in delovni ljudje kot subjekti pri ustvarjanju in gospodarjenju z dohodkom lahko čim bolj neposredno, v temeljnih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih in samoupravnih interesnih skupnostih opredeljevali programe in ukrepe socialne politike ter obseg in način uresničevanja socialnih pravic.

8. Uveljavljanje znanosti kot neposredne proizvodne sile.

9. Komunisti v celotnem združenem delu bomo tudi pri nadaljnjem samoupravnem preobraževanju vzgoje in izobraževanja izhajali iz vloge delavcev v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih kot subjektov uveljavljanja kadrovske izobraževalne politike in uresničevanja smotrov socialistično samoupravno angažirane vzgoje ter iz njihove odgovornosti za skladen socialni in materialni razvoj.

10. Nadaljnji razvoj kulturne zavesti in kulturne politike.

II. NALOGE ZK SLOVENIJE PRI NADALJNJEM RAZVOJU POLITIČNEGA SISTEMA SOCIALISTIČNEGA SAMOUPRAVLJANJA:

1. Utrjevali in razvijali bomo delegatski sistem.

»Naš glas« izdaja delovna organizacija HP Droga, Portorož. List urejuje uredniški odbor skladno s predpisi. Predsednica uredniškega odbora Sonja POZAR. Odgovorna in glavna urednica Albina ŠKAPIN. Tiska ZGP Primorski tisk, TOZD Tiskarna Jadran 1982, v nakladi 2500 izvodov. List dobijo člani kolektiva brezplačno.

2. Občino bomo razvijali kot resnično samoupravno skupnost.

3. Samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje o skupnih interesih in potrebah mora postati praksa urejanja odnosov med samoupravnimi subjekti.

4. Uresničevanje odgovornosti republike za uresničitev stalnega koncepta federacije.

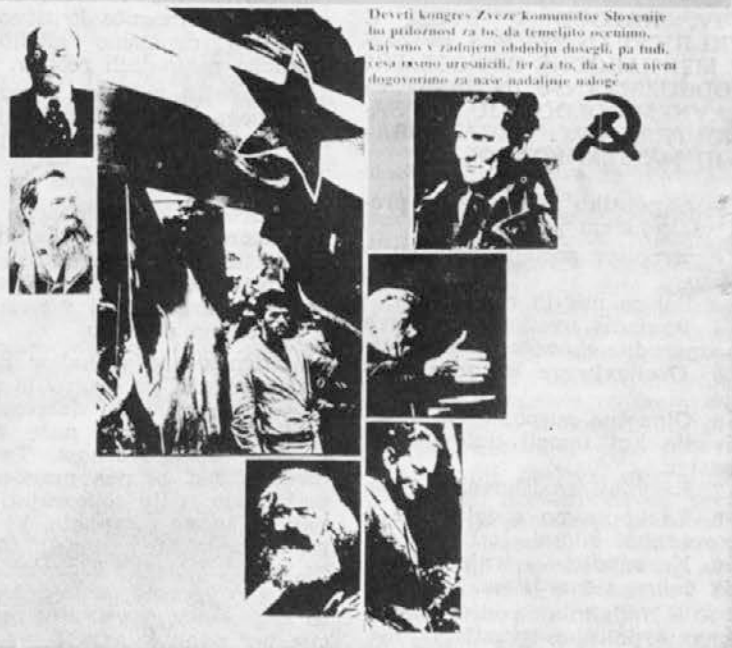
5. V sistemu socialističnega samoupravnega združenega dela je tudi država del sistema oblasti delavskega razreda in del sistema socialističnega samoupravnega združenega dela.

6. Uresničevanje človekovih svoboščin in pravic.

7. Utrjevanje samoupravnega položaja delovnega človeka zahteva tudi povezan ni usklajen sistem informiranja.

(Nadaljevanje na 2. strani)

9. KONGRES ZKS

Deveti kongres Zveze komunistov Slovenije bo priložnost za to, da temeljito ocenimo, kaj smo v zadnjem obdobju dosegli, pa tudi, česa osmo uresničiti, ter za to, da se na njem dogovorimo za nove nadaljnje naloge.

Novi ladji v Izoli

V soboto, 13. marca sta v Izolo prispeli novi ribiški ladji DELAMARIS I in II iz domače ladjedelnice Greben v Veli Luki. Ladji so ribiči DO HP »DROGA« dobili s 15-mesečno zamudo zaradi kasnitev pri nabavi nekaterega ladjedelskega materiala iz uvoza.

DELAMARIS ena in dva imata veliko boljše in primernejše ribiške možnosti kot INTERMARIS I in II, prav tako oba iz Vele Luke. DELAMARISA imata spremenjeno nadgradnjo, ki je tokrat obtežena zaradi večje stabilnosti na morju, imata dvakrat močnejši motor, boljše manevrirne sposobnosti in hitreje lahko vlečeta mrežo pod morjem. Vsaka ladja je dolga 23 metrov, opremljena je z dvema globinomeroma in sonarjem za odkrivanje ribjih jat.

Ladji bosta prav kmalu začeli z rednim lovom, kar pomeni, da bo letošnji ulov v TOZD »Riba« veliko večji od lanskega. Višek pa bo dosegel, ko se bosta k že prispelim ribiškim ladjam pridružili še dve novi, sestrski ladji iz Vele Luke.

Grafična podoba 9. kongresa ZKS povzema značaj in funkcijo stenčasa, ki dopušča improvizacije znotraj določenega pomenkega in kompozicijskega reda. Angažirano naravo stenčasa poudarja enostavnost izvedbe in skromnost uporabljenih grafičnih tehnik.

Napis ter srp in kladivo sestavljajo zgolj napoved in ne tvorijo posebnega simbola 9. kongresa ZKS. Oba elementa imata torej enako sporočilno funkcijo kot vse ostale sestavine grafične podobe kongresa.

Rdeča linija je dominanten označevalec celovitosti kongresa, kot povezovalna »rdeča nit« opozarja najprej na kontinuiteto revolucije, bodisi kot opozorilo, bodisi kot poudarek — podčrtavanje posameznih sestavin informacije.

Fotografija je v funkciji dokumenta zgodovine in aktualizirane stvarnosti večplastna in dinamična. Skupaj s tekstom pa bogato ilustrira in sporoča vsebino in namen delovnih materialov 9. kongresa ZKS.

Družbeno organizirana kmetijska proizvodnja pri HP Droga

Imamo veliko družbene zemlje, ki ni obdelana. In če te ne bomo obdelovali, bomo kazali zelo slabo sliko kmetu, od katerega danes veliko zahtevamo.

Miha Ravnik, 11. seja CK ZK Slovenije

DE Kooperacija v sklopu TOZD Živila, Izola, posluje zaenkrat v dokaj omejenem obsegu, kar pomeni, da ne izkorišča niti 50 odstotkov danih možnosti in primerjalnih prednosti kmetijstva na območju občin Izola in Piran. To območje bi namreč v določenih pogojih, tudi ob manjšem številu članov kooperantov, moglo zadovoljevati potrebe daleč širšega območja po sadju in zelenjavi, na ožjem območju pa prevzeti dominantno mesto v preskrbi trga s temi artikli.

Sedanjo proizvodnjo 3000 ton vrtnin in sadja je treba in je mogoče v nekaj letih, ob nekoliko ožji specializaciji in ožjem sortimentu, podvojiti in z ureditvijo plastinjakov raztegniti na zimski in zgodnje spomladanski čas, ko so naša skladišča skoraj prazna.

Seveda je treba tudi v praksi upoštevati splošno znano dejstvo, da je razvoj kmetijstva težko spodbuditi samo z naložbami po še tako ugodnih pogojih krediti-

ranja, saj je kljub porastu produktivnosti potom uvedbe mehanizacije, boljših semen, gnojil in dr. akumulativnost cele panoge zelo nizka, in se zaradi nizkega koeficienta obračanja velik del naporov in dosežkov ob visoki stopnji inflacije izniči.

Sprejeti politični dokumenti so opredelili smer preobrazbe v kmetijstvu in kot temeljno naloge določil pospešeno uveljavljanje takih samoupravnih družbenoekonomskih odnosov, ki naj temeljijo na združevanju dela, sredstev in zemljišča, na dohodkovnih odnosih in ustrezni samoupravni organiziranosti proizvajalcev. V praksi pa se vse to osvaja zelo počasi ali zgolj formalno, dejanski odnosi pa ostajajo skoraj nespremenjeni.

V začetku leta 1981. je bilo s člani kooperanti sklenjenih 360 enoletnih proizvodnih pogodb za 2440 ton zelenjave in sadja, za kar so bila zagotovljena potrebna mineralna gnojila in delno za-

ščitna sredstva. Zagotovljen je bil tudi odkup po dnevnih odkupnih cenah, ki so bile enotno dogovorjene za celo območje Obale (Agararia — Droga).

Pri odkupu so tu in tam nastajali manjši zastoji, ko blago ni šlo, in so tedaj kmetje iskali rešitev v individualnem nastopu na trgu. Skoraj neverjetno pa je, da so kljub nižji skupni moči prebivalstva blago le prodali po razmeroma visokih cenah, ki jih narokujejo grosisti in drugi posredniki. Zanimivo je ugotoviti, da maloprodajne cene kljub zastojem v prodaji ostanejo nespremenjene, kot da s pocenitvijo sploh ne bi bilo mogoče povečati prodaje in s tem pomagati proizvajalcu in potrošniku z nizko kupno močjo. Je to le stvar trgovine?

Ugotovimo lahko tudi, da pri-

pridelovanje krmnih rastlin, žit in manj zahtevnih vrtnin (na industrijski način) v dolinah ter ravnih vrtnin, začimb, oljk, sadja in grozdja na okolišnih gričih, vse s perspektivo postopne intenzifikacije.

Zato smo v srednjeročnem planu 1981—85 predvideli relativno visoka vlaganja v osnovno pripravo zemljišč DL in zemljišč v lasti kooperantov potom hidro in agromelioracij (320 + 340 ha), kakor tudi za detajlno ureditev teh površin in naprave novih nasadov. Predvidena je tudi nabava dopolnilne in specialne mehanizacije (sadilniki, namakalne naprave in tn.) za opremo strojnih skupnosti. Vsa ta vlaganja zahtevajo cca. 100 mio. dinarjev, od tega naj bi kooperanti z lastnim strojnimi in ročnim delom prispevali med 20 in 25 odstotkov.

9. kongres ZK Slovenije

(Nadaljevanje s 1. strani)

III. SPLOŠNA LJUDSKA OBRAMBA IN DRUŽBENA SAMOZAŠČITA MORATA POSTATI MNOŽIČNO OBRAMBNO IN SAMOZAŠČITNO GIBANJE LJUDI.

IV. NALOGE V ZVEZI Z VKLJUČEVANJEM SRS IN ZKS V MEDNARODNE ODNOSE, PRI PODRUŽBLJANJU IN SAMOUPRAVNEM ODLOČANJU TER SAMOUPRAVNEM ORGANIZIRANJU NA TEM PODROČJU:

1. S politiko neuvrščanja proti vsakršnemu podrejanju.
2. Krepitev socialističnih sil v svetu.
3. Boj za mir in razorožitev.
4. Prednost uveljavljanja nove mednarodne ekonomske ureditve.
5. Uveljavljanje lastnega značaja.
6. Obmejno gospodarsko sodelovanje kot temelj dobrega sosedstva.
7. Razvijati raziskovalno delo.
8. Enakopravno sodelovanje z naprednimi silami.
9. Narodnosti — trajni dejavnik dobrega sosedstva.
10. Nadaljnje podružbljanje zunanje politike.
11. Skrb za kadre.
12. Ofenzivnost in odprtost informacij.

V. NALOGE ZA IDEJNOPOLITIČNO USPOSOBITEV IN DELOVANJE ZK:

1. Politiko zveze * komunistov bomo uresničevali med delavskimi in ljudskimi množicami in v institucijah političnega sistema na podlagi zaupanja v njihovo ustvarjalnost.
2. Doseči moramo večjo usposobljenost in odgovornost komu-

nistov za doseganje rezultatov družbenopolitične aktivnosti.

3. Zagotoviti moramo kadrovske krepitve zveze komunistov.

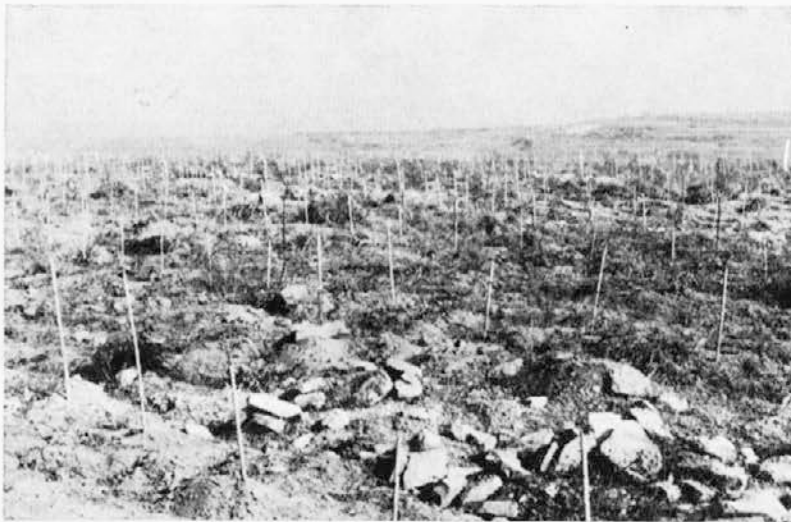
4. Akcijsko enotnost moramo oblikovati ob konkretnih vprašanjih skupnega razvoja.

5. Obveščanje v zvezi komunistov naj omogoča kritično ustvarjalno družbeno akcijo in agitacijo naprednih rešitev.

6. Pospešiti moramo razvoj teoretičnega dela in usposabljanja za potrebe revolucionarne prakse.

Vzporedno z organizacijo javne razprave o pripravljenih dokumentih za 9. kongres, bi morali temeljito preučiti delovanje osnovnih organizacij v naši DO v preteklem obdobju.

Kritičnosti se vsekakor ne bi smeli izoginiti, pa čeprav bi morala vpogled v naše delovanje v preteklosti prikazal našo nedelavnost, neodgovornost. Ta samokritičnost bi nas morala pri nadaljnjem delu opozarjati na napake in na stranpota, ki smo jih v preteklosti ubirali. Skratka, opozarjati bi nas morala na dosledno uresničevanje nalog, ki so zastavljene v osnutku resolucije bodočega kongresa; na uresničevanje ustave, ki ostaja tudi v prihodnje temeljna smer in izhodišče ZK Slovenije v njenem boju za osvoboditev dela — kot preraščanja zgodovinsko pogojenih družbenoekonomskih neenakosti in odvisnosti ljudi pri delu — in za celovito vzpostavljanje in uveljavljanje socialističnih samoupravnih družbenoekonomskih odnosov, v katerih vsak delovni človek, enakopravno z drugimi delovnimi ljudmi odloča o svojem delu, pogojih za delo in o njegovih sadovih, o svojih in skupnih interesih in o usmerjanju družbenega razvoja.

BAREDI — prostora za trte je veliko, le sadike primanjkujejo

merjava med republiškim sporazumom za zelenjavo in sadje iz leta 1981 in 1980, ki določa plansko udeležbo osnovne proizvodnje in prodaja na maloprodajnih cenah kaže, da je pri večini zajetnih artiklov udeležba osnovne proizvodnje relativno upadla, tako pri cvetači za 10 odstotkov tj. od 40 na 30 odstotkov, pri radiču od 49 na 44 odstotkov, solati od 41 na 36 odstotkov, korenju in zeleni 40 na 34 odstotkov, breskvah 40 na 31 odstotkov, hruškah 41 na 31 odstotkov, jagodah 48 na 31 odstotkov in pd. Ne glede na to, da so se planske odkupne in maloprodajne cene povečale za 12 — 60 odstotkov, pa so dosežene cene ostale na višini tistih iz leta 1980.

Vse to pomeni, da je družbeno priznano delo osnovne proizvodnje v kmetijstvu ovrednoteno slabše kot delo posredovanja in prodaje, pa kljub temu trgovske organizacije ZD niso v stanju uveljaviti dohodkovnih odnosov, saj v nastalih pogojih komaj krijejo stroške in je zato odkupna cena tudi dokončni obračun. Kako naj torej stimuliramo hitrejšo rast osnovne proizvodnje in vključevanje kmetov v združeno delo?

Možna je le pot skozi ureditev cenejšje proizvodnje na novih površinah, ki jih moramo meliorirati in usposobiti v prvi fazi za

Ta program ne zajema živinoreje, ki se organizira potom sosednje DO Agrarie, Koper.

V luči sklepov in dokumentov, ki govorijo o družbeni potrebi po zadostni proizvodnji hrane in nujnosti hitrejšega razvoja kmetijstva, moramo nač plan oceniti kot skromen, sicer pa kot dokaj stvaren, žal pa naša prizadevanja zaenkrat niso mogla biti podprta tudi s finančne strani in je bilo vsako delo s potencialnimi blagovnimi proizvajalci oteženo in obremenjeno z močnim nezaupanjem.

Pri programiranju nove proizvodnje in vključevanju mladih v združeno delo, kmetje primerjajo dejanski položaj in socialno varnost delavca v združenem delu izven kmetijstva s položajem člana, kooperanta, ki zaradi svoje materialne šibkosti, ta pa izvira tudi iz šibkosti naše TOZD, ne more premostiti razlike med željami in dejanskimi možnostmi, in zato nočejo tvegati.

Menim, da smo v skladu z določili ZK in drugimi dokumenti dolžni storiti kaj več za odpiranje novih delovnih mest in vključitev mladih v sodobno kmetijsko proizvodnjo, pa naj si bo ta družbena ali družbeno organizirana tj. kooperacijska.

Že velikokrat je bila poudarjena potreba po obdelavi velikih razdrobljenih in neobdelanih po-

vršin na izolsko-piranskem gričevju in zato je DE Kooperacija v sodelovanju s KZS Izola in KZS Piran posvečala posebno pozornost prav urejevanju zemljiškolaslastniških vprašanj in po arondaciji v večje obdelovalne kose, obdelavi takih zemljišč potom kmečkih skupnosti. Tako je bilo v letih 1980/81 z agromelioracijami grobo urejenih 86 ha zemljišč, na delu, katerih je osnovna proizvodnja v teku, nujno pa je začeti z detajlno pripravo zemljišč za vrtnine in začimbe, s saditvijo nasadov.

Do sedaj je bilo posajenih 14 ha breskev, 5 ha vinograda in 5 ha oljk. Pri tem so nekateri člani pogodbo za napravo trajnega nasada sklenili z Agrario Koper, ki jim je že v zimi 1980/81 iz sredstev HKS mogla zagotoviti potreben kredit, medtem ko mi tega še nismo mogli. Delno financiranje nekaterih naložb je bilo možno šele, ko so bila odobrena sredstva s strani SO Piran in KZS Izola (iz sredstev bivšega sklada), vse v skupnem znesku 2,62 mio, od tega 1,2 mio. za raz-

voj živinoreje pri Agrarii (na območju občin Izola in Piran). Še vedno pa je negotovo ali bo temeljna banka mogla sofinancirati naložbe, predvidene za leto 1981/1982, kar pomeni, da ni gotovo ali bomo srednjeročni program obnove mogli ustvariti v predvidenem roku.

Vse navedeno pomeni, da bomo delali v zelo težkih in spremenjenih pogojih ter da bo treba srednjeročni program dopoljevati in spreminjati, proizvajati to kar bo trg iz leta v leto zahteval, ne glede na to, da je kmetijsko proizvodnjo treba planirati dolgoročno.

Zal niti v jeseni 1981 nismo od grosističnih podjetij mogli za leto 1982 dobiti nobenih podatkov o potrebni proizvodnji, temveč le namig, naj bi proizvodnja povedala, kaj bo pridelovala. To pa prav gotovo pomeni, da slej ko prej ostane ves riziko na proizvajalcu in organizatorju proizvodnje, kot šibkejših članov v reprovirigi.

Družbena kmetijska proizvodnja je že pred leti opustila pri-

delovanje vrtnin kot nerentabilno, potem živinorejo in poljedelstvo, lani smo ugotovili, da je nerentabilna proizvodnja breskev, da je grozdje na meji, kaj bo s hruškami ne vemo, torej, kaj bomo proizvajali jutri? In kaj bo trgovina s sadjem in zelenjavo od grosistov do detajlistov prodajala, kako krila svoje visoke stroške, če se bodo tudi kmetje odločili za isto pot, ali se povsem odpovedali kooperaciji?

Res je, da je razen znane akcije za setev 50 ha pšenice znotraj DO DROGA prišlo do pobude, naj bi v družbeni in kooperacijski proizvodnji začeli pridelovati začimbe in zdravilna zelišča. Nujno jih rabimo, pa smo jih verjetno rabili že pred petimi ali desetimi leti in bi do danes mogli imeti že ustaljeno in pravilno locirano proizvodnjo.

Sedaj imamo na razpolago le nekaj ha močno zapleveljene površine v dolini, sicer pa le manjše njive pri kooperantih, z manjšo možnostjo mehaniziranja spravila pridelkov. Vsega skupaj bo v letu 1982 mogoče z začim-

bami posejati 15-20 ha površin, za ureditev katerih bo TOZD Začimba zbrala potrebna sredstva.

Na podlagi vsega navedenega sklepam, da mora DO DROGA v sodelovanju s SIS-i za kmetijstvo in KZS Izola in Piran nujno pripraviti dopolnitev po TOZD že sprejetih srednjeročnih programov razvoja kmetijstva 1981-85, ter skupaj s temeljno banko, Kmetijsko-živilsko razvojno skupnostjo in ZVS SRS najti možnosti in zbrati sredstva za financiranje tako sprejetega plana kmetijske proizvodnje v celoti in po posameznih TOZD, v sklopu katerih ima svoje mesto tudi družbeno organizirana proizvodnja — kooperacija.

Ni težko pridelati 3 — 4000 ton zelenjave in sadja, vendar proizvajamo le tiste pridelke, ki jih je mogoče tudi prodati doma ali na tuje, v svežem stanju ali predelane, na Obali ali v sklopu HP.

Pospeševanje proizvodnje brez potrebnih investicijskih sredstev, zagotovljenega trga in dejanskih dohodkovnih odnosov je nemogoče.

Mgr. Miran MARUŠIČ

V Drogi kolegijski poslovodni organ

V letu 1981 je bila predložena in sprejeta makro koncepcija organizacije poslovnega procesa in sistema kot celote v svojstvu DO HP-DROGA. Le-ta zahteva izredno dinamično komuniciranje medsebojnih odnosov, spremljanje odločitev in vodenje procesa poslovanja. Vsled tega se je postavilo vprašanje, v kakšni meri lahko individualni poslovodni organ opravlja in izvršuje dela in naloge, ki izhajajo:

- iz obsega procesa poslovanja glede na širino dejavnosti TOZD;
- iz obsega poslovnega potenciala glede na združevanje skupnih interesov TOZD v sestavi DO-DROGE;
- iz obsega razvijanja čimvečjega interesa ter popolnega angažiranja vseh soudeležencev v procesu dela za doseganje učinkovitosti poslovnega sistema.

Poleg navedenih pogojev, ki izhajajo iz nove organizacije makro koncepcije poslovnega siste-

ma, moramo tudi upoštevati prisotno problematiko, ki izhaja iz dosedanje prakse podjetniškega načina vodenja poslovnega procesa.

Poslovodni organ pri realiziranju svoje funkcije koordiniranja in organiziranja procesa, mobilizira delovne ljudi in sredstva dela za racionalno in učinkovito poslovanje. V tem okviru tudi nastopa kot naredbodajalec za operativne naloge in rešitve. Iz tega izhaja specifična vloga poslovodnega organa v organizaciji združenega dela in sicer: mora omogočiti realizacijo tehnološkega plana dela, mora ojačevati in razvijati delovno disciplino in odgovornost delavca na delu, usklajevati iniciative, aktivnosti in odnose v procesu samoupravnega odločanja znotraj OZD in v zunanem okolju glede tržišča, družbeno-političnih organizacij in drugih asociacij OZD.

Glede na veličino obsega poslovnega sistema in njegove sestavljenosti ter ustavnih določil iz ZZD je DO HP-DROGA s 1. julijem 1981 samoupravno in

pravno sprejela, da se na nivoju DO »DROGE« organizira oz. formira kolegijski poslovodni organ (KPO), ki je sestavljen iz predsednika KPO in 4-članov.

Kolegijski poslovodni organ je dolžan voditi poslovanje DO, organizirati in usklajevati delovni proces in izvrševati sklepe samoupravnih organov, predvsem DS in njihovih izvršilnih organov. Uspešno delovanje poslovanja delovne organizacije zahteva:

- realizirati cilje in naloge DO, ki izhajajo iz integralnih interesov TOZD, oziroma iz osnovne, zaradi katere je formirana;
- izvajati poslovno politiko in plan dela organizacije ter mere za realizacijo te politike in plana;
- razširiti in napredovati materialne osnove združenega dela;
- izboljšati materialni in družbeni položaj radi osebnih, skupnih, združenih in splošnih družbenih potreb in interesov;

— povečati dohodkovnost na podlagi povečanja proizvodnosti dela od tehnične do individualne produktivnosti;

— družbeno in ekonomsko potrebo upravljanja s tekočim in minulim delom;

— samoupravno medsebojno usklajevanje in planiranje dela ter razvoja gospodarske dejavnosti in drugih družbenih zahtevkov;

— samoupravno ugotavljanje pogojev dela in realiziranje delitve dohodka.

Poslovodni oz. kolegijski poslovodni organ DO HP-DROGA, kot nosilec poslovne funkcije in eden od samoupravnih funkcij je dolžan, da poslovanje te organizacije vodi na način, ki omogoča razvoj in napredek socialističnih in samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov v DO, kakor tudi v odnosih z drugimi subjekti. Posebno pa mora uspešno sodelovati z ostalimi poslovodnimi organi v OZD pri realizaciji skupnih poslov in interesov, koordiniranju procesa dela in poslovanja za realizacijo samoupravnih pravic delovnih ljudi.

Dosedanji poslovni razvoj DO je pokazal pomanjkljivosti predvsem v organizaciji poslovne funkcije. Namreč, v tem okviru poslovodno funkcijo opravlja skupina delavcev s posebnimi pooblastili in konkretnimi funkcijami v strokovnih službah (kolegijski direktorji).

Vsled tega KPO tvorijo delavci, ki vsak zasleduje v okviru skupnega združenega dela določeno sestavino poslovanja. Posebna pooblastila, ki so vezana na individualni poslovodni organ izvaja predsednik KPO. Glede na iznesene principe in zakonitosti ter sestavljenosti poslovodnega procesa DO HP-DROGA se je predlagal in sprejel sestav KPO, kot je določen v samoupravnih aktih, z vsemi njihovimi nalogami in odgovornostmi.

Predsednik in trije člani KPO

EFERL Alfonz — član KPO za področje marketinga

Veselin Kezunović

ZA NAMI JE POSLOVNO LETO 1981

To je bilo leto, v katerem smo še resneje občutili ukrepe stabiliziranega gospodarstva.

Kakor večina delovnih organizacij, smo se tudi v delovni organizaciji HP Droga srečevali in spopadali s problemi, kot so:

- nezadostna oskrba proizvodnje s surovinami, kot po količini tako po asortimanu,
- omejevanje uvoza,
- bistveno hitrejša naraščanje cen surovin napram naraščanju cen naših izdelkov.

Vsi ti faktorji so močno vplivali na naše poslovanje, da smo praktično v končnem obračunu dosegli nižje finančne rezultate, kot v letu 1980, ali pa kot smo jih planirali za leto 1981.

Da so rezultati nekoliko nižji napram letu 1980, je delno vzrok tudi devalvacija v letu 1980, kjer smo tečajne razlike (pri nas so bile predvsem pozitivne), ki so nastale pri devalvaciji, všteli v dohodek poslovnega leta 1980 v tistih TOZD, ki so precej orientirani na izvoz.

Če v kratkem ocenimo naslednje parametre primerljivosti 1981/1980, ki so:

	Indeks 1981/1980
— realizacija	128,94
— porabljeni material in stroški	130,46
— dohodek	124,12
— obveznosti iz dohod.	160,21
— čisti dohodek	111,25
— bruto OD	127,71
— stanovanjski sklad	90,46
— sklad skup. porabe	77,24
— rezervni sklad	120,81
— poslovni sklad	92,16
— izguba v TOZD	
Kmetijska proizvodnja din	7.327.501,40

Na osnovi teh kazalcev lahko ocenimo, da smo povečali realizacijo napram predhodnem letu; vendar so stroški naraščali hitreje. Ta razkorak med rastjo stroškov in realizacijo je tudi vplival, da je dohodek naraščal počasneje od realizacije za cca 5 odstotkov.

Pri obveznostih iz dohodka smo v letu 1981 imeli določene spremembe, ki so predvsem:

- delni prenos plačevanje sredstev za stanovanjsko izgradnjo iz čistega dohodka v breme dohodka,
- delni prenos plačevanja sredstev iz osebnih dohodkov iz čistega dohodka v breme dohodka,
- povečevanje ostalih obveznosti iz dohodka.

Vse te spremembe so pripomogle, da so se obveznosti iz dohodka v letu 1981 povečale za cca 60 odstotkov napram letu 1980, čeprav je dohodek porasel le za 24 odstotkov.

Vsled teh sprememb je bil dosežen tudi nižji čisti dohodek.

Med letom smo izplačali za cca 27 odstotkov več osebnih dohodkov, kot v letu 1980. Če pa izplačane osebne dohodke korigiramo s korekcijskim faktorjem, je dejanski porast osebnih dohodkov 34,36 odstotkov.

Glede na spremenjeno zakonodajo pri formiranju sredstev za stanovanjsko izgradnjo, dve temeljni organizaciji nista uspeli formirati sredstev za stanovanjsko izgradnjo;

- TOZD Kmetijska proizvodnja zaradi izgube
- TOZD Riba radi nedosežene zadostne višine čistega dohodka.

Ti dve temeljni organizaciji tudi nista formirali sklada skupne porabe iz istih razlogov.

V letu 1981, kot ste lahko že zasledili, je TOZD Kmetijska proizvodnja zaključila svoje poslovanje z izgubo v višini 7.327.501,40 din. TOZD Kmetijska proizvodnja je formirala komisijo, ki ima za nalogo, da ugotovi:

- vzroke za nastalo izgubo ter
- izdelava programe za odpravo izgube ter za zagotovitev normalnega poslovanja.

V priloženih tabelah je podan zbirni prikaz ugotavljanja celotnega prihodka, dohodka ter delitev čistega dohodka:

Poleg ugotavljanja samih rezultatov poslovanja po temeljnih organizacijah, pa smo na zboru delovnih ljudi ugotavljali tudi, kako se izvaja družbeni dogovor

o oblikovanju mase za osebne dohodke v primerjavi z doseženim dohodkom ob upoštevanju določil omenjenega dogovora.

Tu lahko ugotovimo naslednje:

	Možni porast BOD v %	Dejanski porast BOD v %	Opomba
Soline	20,02	18,69	
Začimba	38,0	37,08	
Sudest	40,0	35,83	
Gosad	40,0	37,06	
Kmetij. proizv.	20,0	21,74	presega DD
Argo	20,0	30,79	presega DD
Delamaris	20,0	35,06	presega DD
Riba	40,0	78,68	presega DD
Živila	24,8	30,46	presega DD
Blagovni promet	29,4	27,67	
DSSS	24,8	27,97	presega DD
DO Droga	24,8	34,31	presega DD

Določene temeljne organizacije presega DD iz različnih vzrokov (neprimerljiv dohodek, večja produktivnost, izpad dohodka ipd.), za kar bodo morale dati podrobnejšo obrazložitve, enako velja za Delovno skupnost.

Tudi pri obravnavanju tega dogovora smo lahko ugotovili, da izpad dohodka v letu 1981 nam praktično ni omogočil, da bi si zagotovili pričakovano akumulacijo,

ki smo jo načrtovali v letu 1981.

Taki pogoji poslovanja, če ne še bolj poostreni, nas pričakujejo tudi v letu 1982, kjer bomo ponovno morali zastaviti vse sile, če bomo hoteli doseči načrtovane rezultate poslovanja, o katerih pa se pravkar odločamo po temeljnih organizacijah.

Glavni računovodja
Branko ROJC

Obisk zdomcev v TOZD Gosad

Število zdomcev, ki bi se želeli vrniti v domovino, iz dneva v dan narašča. Zato je vsebina članka, ki govori o lanskem obisku zdomcev v občini Ormož še vedno aktualna.

Dne 10. 8. 1981 so nas obiskali v TOZD »Gosad« zdomci, ki so zaposleni v Nemčiji v majhnem mestu Bohn t.j. v okolici Kölna, Düsseldorfa in Bonna. Občinski sindikalni svet občine Ormož je v letošnjem letu prevzel pokroviteljstvo in omogočil našim zdom-

cem obisk v domovini in ogled nekaterih tovarn v občini Ormož.

Zdomci se združujejo in delujejo v okviru kulturnega društva »FRANCE PREŠEREN«. Tujina jih je dobro sprejela, mestni očetje tega mesta jim pomagajo pri organiziranju kulturnih prireditve, pri ureditvi prostorov in sodelovanju z domačini tega mesta ter jim vsaj delno pomagajo, da se počutijo kot doma.

Obiskalo nas je 20 zdomcev — pretežno mladih družin z otroci, ki so jih spremljali predstavniki družbenopolitičnih organizacij občine Ormož. Ogledali so si naše proizvodne obrate, potek proizvodnje in se po ogledu le tega zbrali v prostorih družbene prehrane, kjer jih je direktor TOZD tov. Martin Habjanič seznanil z razvojem TOZD »GOSAD« in z organizacijsko sestavo delovne organizacije HP DROGA Portorož in dejavnostmi TOZD.

V prijetnem razgovoru smo jim tudi nakazali možnosti zaposlitve v našem kraju in našem TOZD. Ker jih je čas preganjal, saj so imeli ta dan na programu še ogled drugih obratov v Središču ob Dravi, so nas zapustili zelo hitro. Kljub vsemu so bili zadovoljni, da so lahko videli in slišali o razvoju delovne organizacije HP DROGA Portorož ter videli vsaj enega od številnih TOZD te delovne organizacije. Ob koncu obiska so se zahvalili za prijeten sprejem ter izrazili željo, da nas ponovno obiščejo, saj si vsi močno želijo vrnitve v domovino.

Tujec si bil in ostaneš, dokler si v tujem svetu.

D. Krajnc

ZBIRNI PRIKAZ UGOTAVLJANJA DOHODKA IN ČISTEGA DOHODKA V DO HP »DROGA« PORTOROŽ ZA LETO 1981

TOZD	Realizacija	Porabljena sredstva	Dohodek	Obveznosti iz dohodka	Čisti dohodek
Soline	120.679.900,74	66.062.952,47	54.616.948,27	15.755.277,25	38.861.671,02
Začimba	784.895.775,20	644.249.157,35	140.646.617,05	44.226.857,05	96.419.760,80
Sudest	497.042.171,72	432.442.977,66	64.599.194,06	37.643.715,00	26.955.479,06
Gosad	404.410.157,49	308.103.922,25	96.306.235,24	35.165.094,36	61.141.140,28
Kmetij. pr.	21.413.919,80	10.998.886,95	10.415.032,85	7.295.027,50	3.120.005,35
Argo	379.840.762,57	318.454.178,37	61.388.584,20	26.097.865,05	35.288.719,15
Delamaris	866.713.476,19	667.371.504,73	199.341.971,46	66.037.087,60	133.304.883,86
Riba	124.296.813,28	46.164.213,39	78.132.599,89	30.433.514,00	47.699.085,89
Živila	562.504.120,79	492.426.737,05	70.077.383,74	17.265.633,15	52.811.750,59
Blagovni pr.	247.889.449,01	129.498.954,92	118.390.494,09	31.838.949,30	86.551.544,79
DSSS	94.574.673,68	41.659.178,56	52.915.495,12	9.429.535,25	43.485.595,87
DO HP »DROGA«	4.104.261.220,47	3.157.432.663,78	946.828.856,77	321.188.555,51	625.640.000,66
Skupaj 1980	3.183.003.407,82	2.420.175.445,34	762.827.962,48	260.476.625,42	562.351.337,06
%	128,94	130,46	124,12	160,21	111,25
Plan 1981	3.696.996.000,00	2.819.202.000,00	877.794.000,00	263.014.000,00	614.780.000,00
%	111,02	111,99	107,86	122,11	101,76

Velik del surovin lahko proizvedemo sami

Z novo organizacijo DSSS je bila formirana DE Raziskave dolgoročnega razvoja in mikrobiološke raziskave. Zaradi novosti, ki jih ta prinaša, smo se pogovorili z vodjem DE, tov. dr. Zaviša BEMOM.

Kakšne so razlike v delovnih nalogah novoformirane DE Raziskave dolgoročnega razvoja in mikrobiološke raziskave in bivše DE Mikrobiološke raziskave?

»Veseli me, da ste mi kot prvo postavili ravno to vprašanje, ker je tu izvor mnogih nesporazumov. Zaradi dosedanje kadrovske istovetnosti se pogosto izenačujejo naloge bivše in sedanje DE.

Razen mene se vsi sodelavci bivše DE še naprej ukvarjajo s kontrolo higienske kvalitete surovin, polizdelkov in finalnih izdelkov vseh TOZD. Poleg tega sodelujejo s kratkoročnim razvojem na področju mikrobioloških raziskav. TOZD pomagajo tudi v oceni higienskega statusa obratov, opreme, orodja, strojev in osebne higiene delavcev.

Drugi del te DE, ki je zaenkrat personalno še popolnoma nezaseden, pa ima za nalogo raziskave dolgoročnega razvoja. Postaviti bo moral dolgoročne para-

riili na preskrbo domače surovine, varčevanje energije, spremembo tehnoloških procesov v smislu uvajanja energetske nezahtevnih tehnologij in v strogo usmeritev asortimenta naših proizvodov. Vse to mora biti usklajeno s splošnimi smernicami razvoja tehnike, tehnologije in ekonomike v dolgoročnem obdobju.

Katere dolgoročne cilje bi vi poudarili?

»Po mojem mnenju bi bili osnovni cilji dolgoročnega razvoja prilagajanje proizvodnje zahtevam tujega in domačega tržišča, kakor tudi potrebam turizma.

Mislim, da bi se morali v izvozu specializirati na proizvode, ki so specifični za naše podnebje, kot npr. zdravilna zelišča, gobe in hrana iz morja. Vendar pa mora biti asortiment teh grup izdelkov dovolj širok, da bi zadovoljil potrebe širokega sloja potrošnikov. Na ta način bi

posebno sadja, zelenjave, rib, školjk, gob, začimb, aditivov, specialitet, polizdelkov in gotove hrane, kakor tudi čajev, sladkorja, napitkov, zdravilnih zelišč v vseh oblikah itd.»

V vaših odgovorih pogosto omenjate lastno proizvodnjo surovin in energetske nezahtevne tehnološke procese. Nam lahko to bolje razložite?

»Vzporedno z večanjem števila ljudi na Zemlji raste potreba in vrednost surovine. Prav gotovo se bo človeštvo v prihodnosti konfrontiralo (soočilo) z dvema osnovnima problemoma: surovino in energijo. Že danes doživljamo prvo in pravo vrednotenje pomembnosti surovin. Vsakodnevno čutimo na lastni koži pomanjkanje le-teh. Pred nedavnim sem zvedel, da je v nekaterih deželah ribja moka zaradi njene redkosti vredna zlatà. Pri nas pa je manjvreden in necenjen odpadni izdelek. Če odgovorno analiziramo surovinsko problematiko lahko zaključimo, da lahko velik del surovin proizvedemo sami. Naša kmetijska proizvodnja, TOK (koooperacija) v sodelovanju z drugimi DO v Jugoslaviji lahko preskrbi velik del potrebnih surovin za potrebe naših predelovalnih TOZD (Začimba, Argo, Delamaris, Sudest, Gosad). Izdelke, kot npr. paradižnik bi morali zaradi velikih transportnih stroškov in nadaljnje predelave proizvajati pri nas. Gojenje večine vrst zdravilnih zelišč in začimb bi bilo v našem podnebjem sigurno uspešno. Zaradi ugodnih klimatskih razmer vsebujejo rastline iz tega terena bistveno večje količine eteričnih olj in drugih aktivnih komponent. Njihovo sušenje bi bilo v naših razmerah cenejše in uspešnejše.

Posebne važnosti je vprašanje hrane, ker se nanjo lahko gleda kot na surovino ali kot na končni izdelek. Istra ima velike možnosti in tudi tradicijo, za proizvodnjo sadja in zelenjave. Vendar pa je usoda teh izdelkov zaradi slabo koordinirane proizvodnje z odkupom prepuščena odkupu, kar deluje pogosto destimulativno na proizvajalce.

Mislim, da ste tudi vi mišljeno, da je bolje koristiti domač paradižnik, kot ga voziti od daleč ali pogosto kupovati drage in nekalitne koncentrate. Proizvodnja bi se morala koordinirati tako, da bi se lahko vsi viški predelali.

Pri sadju bi posebno poudaril potrebo po širjenju asortimenta npr. lesnike, mandeljne, rozine itd. Kljub odličnim klimatskim pogojem moramo vse to uvažati. Proizvajamo velike količine grozdja, ki ga predelamo v vino in z nerealno ekonomsko ceno izvažamo. Imamo možnosti gojenja gob. To so dragi artikli, gojenje je ekonomično, vendar smo prepočasni, da bi jih uvedli v redno proizvodnjo. To so le nekateri primeri, ki ilustrirajo neobhodnost dolgoročne koordinacije in usmerjanja.

Velike površine neobdelane zemlje od morja pa do Nanosa,

Slavnika in Snežnika nudijo neverjetne pogoje za ekstenzivno živinorejo. Odpadki predelave rib (ribja moka in olje), vzporedni produkti proizvodnje polente in riža, kakor tudi odpadni pivski kvas slovenskih pivovarov bi bili odlična dopolnilna beljakovinska hrana. Tako bi od trave in odpadkov dobili meso in mleko.

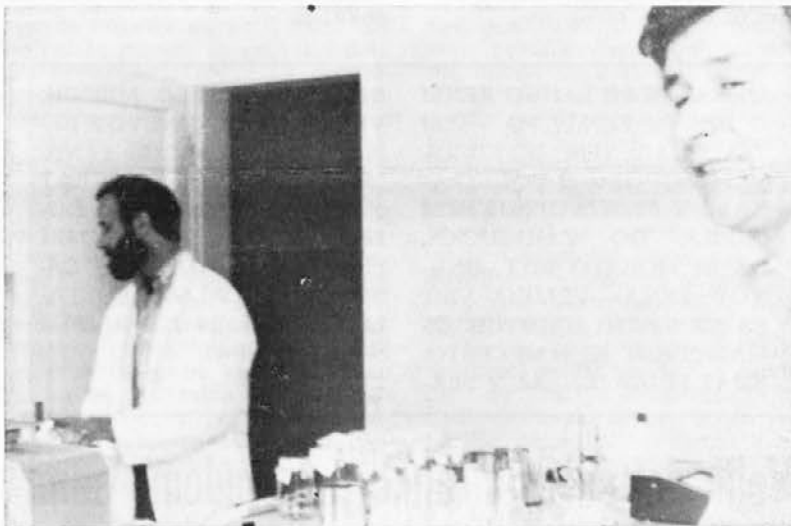
Da se vrnem na vprašanje energetske nezahtevnih tehnologij. Mislim, da bo v prihodnosti energija zelo draga. Tehnološki procesi, ki zahtevajo veliko energije, npr. sterilizacija konzerv, zmrzovanje ipd. se bodo morali zamenjati z drugimi, energetsko manj zahtevnimi kot npr. s kemičnim konzerviranjem, fermentacijskimi procesi itd. Mislim, da bo plazma ribe preko razvitega turizma ekonomsko mnogo uspešnejši od proizvodnje konzerv. Problem bo predstavljala tudi embalaža in ekonomičnost njene cene. S temi trendi moramo računati v naslednjih desetih letih. Začetki teh problemov se pravzaprav že kažejo. Proizvodnja sandnih in zelenjavnih konzerv je vse manj ekonomsko zanimiva. Zaradi drage embalaže se zelenjava v glavnem zmrzuje, sadje pa se skladišči v hladilnicah. To pa so drage tehnologije z velikimi investicijami. Bodočnost je verjetno v soljenju ali sušenju zelenjave, oziroma v kandiranju ali sušenju sadja. V prihodnosti bo sušenje privilegij tistih, ki bodo imeli dosti sonca in toplote (zraka in vode). Naši klimatski pogoji nam dajejo tudi tu dosti možnosti, vendar se moramo dolgoročno pripraviti, usmeriti in organizirati.

Opozorili ste na veliko število nalog. Kako jih mislite realizirati?

»Z organiziranim timskim delom naših strokovnjakov, ob vključevanju različnih strokovnih in znanstvenih institucij. V time bi se vključevali sodelavci DE Dolgoročni in kratkoročni razvoj, marketing, usmerjeno poslovanje, investicije, AOP in tehnologi odgovarjajočih TOZD. V naše time bi bili vključeni strokovnjaki zunanjih institucij. Njihovo delo bi bilo na ta način bolj usmerjeno, rezultati bi bili aplikativnejši, naši ljudje pa bi se istočasno več naučili. Delovne naloge bi bile dolgoročno usmerjene, s tem, da bi iz njih izhajali kratkoročni programi, ki bi se lahko takoj realizirali. Mislim, da je to edina garancija za uspešno usmerjanje strokovne aktivnosti k ciljem v prihodnosti.

Mogoče preveč poudarjam dolgoročne cilje. To je verjetno posledica moje trenutne preokupacije, pa tudi nečesa važnejšega. Trenutno živimo v zelo burnem obdobju. Stalno kaj manjka, vedno kaj menjamo in neprestano se moramo prilagajati nestalnemu tržišču. Na taki poti obstajajo velike možnosti, da izgubimo rdečo nit, kar ima za posledico pozabljanje osnovnih ciljev. Rezultat takega dela so na hitro izvedene investicije za trenutne

(Nadaljevanje na 6. strani)

V laboratoriju

metre za surovine in tehnologijo ter predlagati asortiment proizvodov, ki naj bi ustrezali dolgoročni konceptiji DO

Tako bi morala biti DE sestavljena iz dveh DG, in sicer DG Raziskave dolgoročnega razvoja in DG Mikrobiološke raziskave. Slednja nadaljuje oz. prevzema obveznosti bivše DE ter razširja svojo aktivnost z DG Raziskave dolgoročnega razvoja samo na področju mikrobioloških raziskav, medtem ko je DG Raziskave dolgoročnega razvoja nova in ima popolnoma druge naloge, ki so neposredno vezane na uresničevanje osnovnih ciljev DO v dolgoročnem obdobju.

Katere so po vašem mnenju najvažnejše naloge dolgoročnega razvoja?

Na žalost vam zaenkrat na to vprašanje ne morem točno odgovoriti. Obstajajo predlogi in ideje, ki pa se morajo predhodno uskladiti z dolgoročnimi cilji DO, ki jih moramo postaviti. V vsakem primeru se bomo usme-

se izvažali končni izdelki, izdelani iz domače surovine in predelani z energetske nezahtevnimi tehnologijami, npr. sušenje zdravilnih zelišč s sončno energijo ipd.

Jugoslovansko tržišče mora ostati še naprej zelo važna orientacija naše DO. Poleg izdelkov za široke sloje potrošnikov se moramo specializirati za velike potrošne centre kot so živilska industrija (aditivi, začimbe, sol itd.), gostinstvo (sadje, zelenjava, začimbe, aditivi, polizdelki, ribe, školjke, gobe in druge specialitete), družbena prehrana, šole, domovi, bolnice itd. (sadje, zelenjava ter polpripravljena in pripravljena hrana).

Prvenstveno zaradi našega interesa moramo pomagati razvoju turizma na Slovenski obali, ki pa mora biti drugačnega tipa.

Vsi pogoji za to obstajajo, menjati je potrebno le stil dela. Če bi bil ta turizem masoven vsaj 6 mesecev v letu, bi lahko naša DO uspešno plasirala zelo velike količine svojih izdelkov,

Še vedno o 8. marcu

BASANEŽE Slavka

V oddelku pločevinke delam že 25 let. Delovni pogoji so težki predvsem zaradi ropota in prahu. Delo je stoječe. Utrujajoče je predvsem zaradi istih enakomernih gibov, ki so čestokrat vzrok za poklicno obolenje.

SIMIČ Ljubica

GREGORIČ Severina

Delam v oddelku zapiranja doz. Delo je nekoliko težje zaradi popoldanske izmene, ki bi sicer morala trajati od 14,00 do 22,00, traja pa tudi od 23,00—24,00 ure. To pa zaradi proizvodnje, ki jo moramo zaključiti, očistiti stroje, jih tudi popraviti v kolikor je z njimi kaj narobe.

Stanovanja nimam, živim v mali podnajemniški sobici z mojem in dvema otrokoma.

V Delamarisu delam že 24 let, od tega 20 let v pakirnici. Stroji so tu zelo hrupni in se zato pri le-teh s sodelavkami menjamo vsaki 2 uri. Izmenično delo (dopoldne in popoldne) povzroča preglavice predvsem mladim ženskam, materam, ki morajo skrbeti za varstvo otrok. Starejše delavke jim skušamo pomagati z zamenjavo izmene takrat, ko to potrebujejo. Zato so medsebojni odnosi v našem oddelku dokaj dobri.

PRODAN Albina

V oddelku kontrole doz delam že vrsto let. To delo je bilo včasih veliko težje, saj je bilo predvsem ročno. Kasneje so postavili tekoči trak. Težave nam delajo le veliki kartoni, ki jih moramo

same premikati. Tudi nočnega dela ni več. Delali pa smo ponoči in sicer iz sobote na nedeljo, da ne bi embalaža zarjavela. Danes imamo to drugače urejeno in nočnega dela ni več.

IN KAJ BI SE LAHKO REKLI O DNEVU ŽENA? PO VSEM TEM, KAR SEM IZVEDELA V POGOVORU S SODELAVKAMI V PROIZVODNJI, SEM PRIŠLA DO ZAKLJUČKA, DA BI MORALO BITI »DNEVOV ŽENA« VELIKO VEČ. PA NE TISTIH HRUPNIH, IZMALIČENIH, KI NAS ČESTOKRAT PRIKAŽEJO LE V SLA-

BI LUČI, TEMVEČ MIRNIH, VSAKDANJIH »DNEVOV ŽENA«, V KATERIH BI ŽENA, MATI, DELAVKA, VEČKRAT NAŠLA PRILOŽNOST ZA ODKRITO RAZPRAVO SVOJIH PROBLEMOV, DA BI S ČASOM TI PROBLEMI POSTALI SPLOŠNI IN NE BI BILI SAMO ŽENSKI.

Velik del surovin lahko proizvedemo sami

(Nadaljevanje s 5. strani)

potrebe tržišča. To čisto ne vodi do željenega uspeha, predstavlja pa neracionalno izkoriščen vložen denar in mnogo izgubljenega časa. Čas je pravzaprav dvakrat izgubljen. Prvič na napačni poti in drugič na zakasnitvi v realizaciji osnovnega dolgoročnega cilja.

V zvezi s tem moram opozoriti na strokovno-kadrovsko problematiko. Pri usmerjenem dolgoročnem planiranju razvoja ras-

tejo vzporedno tudi lastni kadri. Delovna organizacija dobiva kadre, ki so sposobni reševati vsa važna vprašanja iz področja programiranega razvoja. Strojovnjaki postajajo zadovoljni sami s seboj, ker so dosegli cilj, za katerega so plačani, delo jim postaja zadovoljstvo in počutje se strokovno sigurni. Pri stihijemskem delu pa so efekti prav nasprotni.

Na koncu nam povejte, kakšni bodo izdatki takega razvoja?

»V principu ne dosti večji od sedanjih. Ker so v dolgoročnem razvoju vsa delovna mesta nezasedena, moramo nekatera popolniti (ekonomist, inženir, administrator). To so edini novi izdatki. Za vse ostalo pa se bodo vključili obstoječi kadri.

Sodelovanje zunanjih institucij ni novo in ne bo vplivalo na povečanje izdatkov, le aktivnost se jim bo bolj usmerila na realizacijo nalog, pomembnih za doseganje dolgoročnih ciljev DO.

Pogovor vodila:
Majda Vlačić

KOCJANČIČ Zdenka

Delam v tozdu »Živila«, v trgovini s sadjem in zelenjavo. Pred kratkim sem prevzela dela in naloge poslovalnice te poslovalnice in s tem precejšnjo odgovornost. Promet, ki ga morava doseči, (v trgovini sva dve zaposleni) je po planu visoko postavljen, založenost trgovine pa je slaba.

Težave imava v sobotah, ko je trgovina ves dan odprta; zaradi povečanega števila strank v jutranjih urah morava biti v trgovini obe in tista, ki bi sicer delala le v popoldanski izmeni, mora delati ves dan. Še večje so težave takrat, ko mora ena izmed naju koristiti bolovanje ali letni dopust.

ODLAZAK

Tvoj odlazak je ranijo i nebo, koje je pustilo kišu da cijelu noć lupka u moj prozor. u moj prozor.

A vjetar je pjevao tužne pjesmice, poslije je nestalo pijesama, otišao je vijetar

i kiša je prestala. Ostali su samo gromovi koji su tresli moje misli, i svijetlost koja je osvetljavala put kojim si otišao.

Dragica Gušić

KAM PO KONČANI OSNOVNI ŠOLI?

Primorska s svojimi pestrimi naravnimi lepotami od Alp z visokogorskimi smučišči, prek Krasa s svojim praviljnim podzemljem, do zelene Istre s plavim Jadranskim morjem privablja vsako leto na tisoče turistov z vseh delov sveta in Jugoslavije. Turizem in gostinstvo je prav zaradi tega ena najpomembnejših gospodarskih panog v tem delu Slovenije.

Gostinstvo in turizem je pri nas mlada gospodarska panoga, ki je v zadnjih 20-letih dosegla izredno velik napredek. Zgrajenih je bilo veliko novih gostinskih in hotelskih kapacitet na območju vse Primorske. Tudi za prihodnje obdobje načrtujejo gostinske organizacije nadaljnji razvoj in tudi povečanje hotelskih zmogljivosti.

Prej, ko je gostinstvo doseglo današnjo stopnjo razvoja, so gostinske organizacije lažje pokrivala tudi potrebe po delavcih. Z vse hitrejšim razvojem in izgradnjo novih hotelov pa je bila potreba po delavcih iz leta v leto večja. Imeli smo udobne, moderne hotele, a vedno premalo usposobljenih delavcev, da bi lahko ti hoteli nudili tudi tako kvalitetne storitve, kot so jih zahtevale potrebe. Zahvaliti se moramo izredno velikim napotom gostinskih delavcev, ki so storili vse, da so tako velik obseg dela zmogli in ga tako dobro opravljali. Gostinske organizacije so v izobraževanje učencev, pa tudi delavcev ob delu vlagale izredno velika sredstva, kljub temu pa so bile potrebe vedno večje, kot je bilo usposobljenih delavcev. Tako so se iz leta v leto ponavljale iste težave. Gostinske organizacije same si zirečno želijo, da bi pridobile čimveč domačih delavcev, zato tudi v letošnjem letu razpisujejo večje število štipendij za kuharstvo in strežbo. Jasno je, da se gostinstvo ne more nadalje tako razvijati, če nima dovolj stalnih, usposobljenih delavcev. Iz domačih krajev se je vključevalo v izobraževanje ved-

no premalo učencev. Med drugimi vzroki za to, je verjetno tudi ta, da ne učenci ne starši niso videli v gostinstvu boljših možnosti za nadaljnje izobraževanje in napredovanje. Res pa je, čeprav po krivici, premalo cenimo poklic gostinskega delavca.

Razmere so se v zadnjem času bistveno izboljšale. Z izgradnjo novih hotelov in preureditvijo in modernizacijo starejših objektov so se pogoji za delo bistveno popravili. Z uvedbo usmerjenega izobraževanja je sposobnim učencem zagotovljeno nadaljevanje šolanja do višjih in visokih šol in razne specializacije, s tem pa tudi napredovanje pri delu, saj gostinstvo ne potrebuje le dobrih kuharjev in natakarjev, pač pa tudi delavcev, ki bodo organizirali in vodili delo, vodili posamezne službe in same gostinske organizacije. Delo v gostinstvu postaja vedno bolj zahtevno, hkrati pa tudi bolj pestro in zanimivo, saj nudi velike možnosti za samoiniciativno delo, omogoča pa tudi spoznavanje ljudi iz različnih krajev sveta in z različnih kulturnih področij. Delavec, ki dobro opravi svoje delo, ki je z gosti prijazen, pa ima prav gotovo največje zadovoljstvo v tem, če so gostje z njegovim delom zadovoljni in to tudi pokažejo. Pomembno je tudi to, da imajo gostinci veliko možnosti za zaposlitev v zasebnem gostinstvu, bolnišnicah, obratih družbene prehrane, na ladjah, v zdraviliščih, domovih za učence, šolah in drugod. In končno: ob tem, ko je v današnjih

zaostrenih gospodarskih pogojih že za marsikateri poklic problem zaposlitev, je možnosti za delo za usposobljene gostince veliko in to doma, kjer živijo, kar je prav gotovo velika prednost. Na vse to bi kazalo pomisliti, ko se pogovarjamo o tem, v katero šolo se bo vpisal naš otrok po končani osnovni šoli.

V Izoli deluje Srednja gostinska in turistična šola za območje vse Primorske že od leta 1963. V usmerjenem izobraževanju šola izobražuje v naslednjih programih:

a) KUJARSTVO:

za poklic kuharski pomočnik, kuhar in tehnik kuharstva. Šolanje traja 2, 3 oziroma 4 leta. Zlasti delavci kuharstva so zelo iskani tudi v drugih dejavnostih zunaj gostinstva.

b) STREŽBA:

za poklic natakarski pomočnik, natakar, tehnik strežbe, kjer šolanje traja tudi 2, 3 oziroma 4 leta.

c) TURISTIČNA DELA:

za poklica receptorski pomočnik in sobarica, kjer traja šolanje 2 leti (prvo leto v Izoli, drugo leto v Ljubljani) in gostinski tehnik, turistični tehnik in gospodinja, kjer traja šolanje 4 leta (za gospodinjstvo nadaljevanje v Ljubljani).

Za usposabljanje dobrih gostinskih delavcev so potrebni tudi ustrezni materialni pogoji. Računamo, da bodo ti pogoji v šoli zagotovljeni od pričetka šolskega leta 1983/84, saj ob sedanjih šoli že gradimo nov dom za učence, v kratkem pa bomo pričeli z dozidavo in rekonstrukcijo šolskih prostorov. Tako bodo zagotovljeni dobri pogoji za življenje in delo učencev, omogočeno pa bo tudi izvajanje različnih oblik izobraževanja ob delu in funkcionalnega usposabljanja gostinsko-turističnih delavcev.

Srednja gostinska in turistična šola IZOLA

Rekorden ulov cipljev v portoroškem zalivu

Tudi letos smo nestrpnost pričakovali, kdaj bodo naši ribiči zajeli jato cipljev v Portoroškem zalivu. Po dolgotrajnem opazovanju jate in temeljitih pripravah za ulov cipljev, so naši ribiči, ob sodelovanju okrog 100 privatnih ribičev iz Pirana, v nedeljo 14. 2. zjutraj vrgli mrežo in ulov se je začel. Začelo se je napeto pričakovanje in uganjanje o količini zajetih cipljev, začele so se »stave« in prepričevanja, da jih je več kot lansko leto, ko so ribiči zajeli okrog 20 ton cipljev. Vendar je bilo treba za bolj točne podatke počakati, da so ribiči mrežo zategnili in zmanjšali še zadnji življenjski prostor tem okusnim belim ribam. V nedeljo zvečer je bilo že jasno, da jih je dosti več kot lani. Nestrpnost se je začela stopnjevati, saj so ribiči kar naprej vlekli na krov ladij polne sake rib. »Koliko jih je?« je bilo v ponedeljek zjutraj najbolj pogosto vprašanje. Odgovori so bili seveda različni: »Sedem, osem, mogoče celo deset vagonov.« Vseh uganjanj je bilo konec v ponedeljek popoldan, ko so ribiči zajeli še zadnje ciplje.

Letos so ribiči zajeli v svoje mreže rekordno količino cipljev, saj so jih ulovili 78 ton. Takšno količino so zadnjič zajeli pred slabimi desetimi leti, medtem ko se je količina zajetih cipljev v zadnjih letih gibala od 30 do 40 ton.

Tudi letos se je izkazalo, da je tradicija ulova cipljev v portoroškem zalivu zelo močna, saj se je ves čas ulova na obali zbirala množica radovednežev. Še večje zanimanje je bilo za nakup cipljev. Zato smo jih že v nedeljo prodajali v ribarnicah v Piranu in Luciji in zvečer je iz marsika-

tere hiše na obali že dišalo po pečenih ribah.

Letos smo ogromno cipljev prodali v svežem stanju, čemur je nedvomno pripomogla učinkovita reklama preko vseh medijev javnega obveščanja (radio, TV in tisk). Povpraševanje po cipljih je bilo veliko v vseh krajih Slovenije, v Zagrebu in na Reki ter onstran meje, saj smo izvozili skoraj 5 ton cipljev. V naših ribarnicah smo prodali okrog 27 ton, preko grosistov okrog 22 ton svežih cipljev, nekaj pa smo jih zmrznili.

Lahko rečemo, da je letošnji ulov cipljev potekal brez težav in zastojev, kar je rezultat dobre organizacije dela in temeljitih priprav na ta vsakoletni pojav v portoroškem zalivu. Vsi aktivni udeleženci ulova, od ribičev, prevzemalcev, šoferjev do delavcev v hladilnici, zaslužijo pohvalo za težaško in požrtvovalno delo, saj so neprekinjeno delali od nedelje zjutraj do ponedeljka zvečer.

Vladimir LUKEŽIČ

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi moje drage mame

IVANE GRBEC

se iskreno zahvaljujem sodelavcem tozda BLAGOVNI PROMET ter vsem sodelavcem iz ostalih TOZD, ki so ji poklonili cvetje, jo spremili na njeni zadnji poti ter sočustvovali z nami.

Ondina Ogrizek

Vloga zveze sindikatov pri razvijanju krajevnih skupnosti kot enotne skupnosti združenega dela in občanov

Zveze sindikatov kot najširša razredna družbenopolitična organizacija delavskega razreda si skupaj z drugimi dejavniki prizadeva, da bi se v krajevni skupnosti, v kateri delavci in drugi delovni ljudje kot občani organizirano uresničujejo svoje interese in se prek nje tudi vključujejo v politični sistem socialističnega samoupravljanja in ga razvijajo, uveljavili družbenoekonomski odnosi. Na tej osnovi si zveza sindikatov prizadeva za razvoj krajevnih skupnosti kot temeljnih družbenih celic in kot interesnih skupnosti neposredno povezanih delavcev, delovnih ljudi in občanov, ki živijo in uresničujejo interese svojega življenja in razvoja v krajevni skupnosti, s temeljnimi organizacijami združenega dela, kjer le-te ustvarjajo vrednost in pridobivajo dohodek ter s samoupravnimi interesnimi skupnostmi in organizacijami, v katere se vključujejo, oziroma, kjer se uresničujejo njihovi interesi.

Odgovornost za razvijanje krajevnih skupnosti je opredeljena v programski usmeritvi vseh organiziranih socialističnih sil. Za konkretne aktivnosti sindikalnih organizacij v krajevni skupnosti pa je Zveza sindikatov Slovenije opredelila naloge v dokumentih 9. kongresa ZSS; v začetku leta 1980 je za uresničitev teh nalog sprejelo predsedstvo republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije gradivo, v katerem so opredeljene usmeritve za razreševanje nekaterih vprašanih organiziranosti in delovanja zveze sindikatov v krajevni skupnosti. Konkretne aktivnosti v republiki organizira in vodi svet za delovanje delavcev pri uveljavljanju delegatskega in komunalnega sistema republiškega sveta ZSS, neposredne naloge pa imajo seveda osnovne in občinske organizacije zveze sindikatov, ki jih uresničujejo skupaj z organi krajevnih in občinskih organizacij SZDL.

Pri sprejemu usmeritev za razreševanje vprašanih, ki zadevajo organizirano prisotnost in aktivnost zveze sindikatov v političnem in samoupravnem življenju in delu v krajevni skupnosti, smo v zvezi sindikatov izhajali iz ocen in ugotovitev, ki temeljijo na ugotovitvah iz razgovorov v nekaterih krajevni skupnosti v SR Sloveniji v letu 1979 in 1980. Pri teh ugotovitvah smo izhajali iz predpostavke, da je za uresničevanje vloge in nalog zveze sindikatov v krajevni skupnosti potrebna neposredna aktivnost osnovnih in občinskih organizacij zveze sindikatov, ki morajo samoiniciativno in v dogovoru s krajevnimi in občinskimi organizacijami SZDL konkretno uresničevati kongresne dokumente in resolucijo Skupščine SFRJ o nadaljnjem razvoju KS ter dokumente drugih subjektivnih sil in tako razvijati samoupravno zasnovo krajevnih skupnosti ter vlogo delavcev v njih. Usmeritve za uresničevanje vloge in nalog zveze sindikatov pri razvijanju krajevnih skupnosti kot integrativne skupnosti združenega dela in občanov so predvsem:

1. Osnovne organizacije zveze sindikatov morajo sproti obravnavati vprašanja in probleme, ki zadevajo interese delavcev z območja posamezne krajevnih skupnosti in ki se uresničujejo v skupščinah družbenopolitičnih oziroma samoupravnih interesnih skupnosti. Pri tem gre za to, da so izvršni odbori osnovnih organizacij ZS nosilci pobud za razreševanje vprašanih, ki neposredno zadevajo interese delav-

cev v samoupravnih organih TOZD (delovne skupnosti) in delegacijah za zborni združenega dela oziroma zborni uporabnikov samoupravnih interesnih skupnosti.

2. Osnovne organizacije zveze sindikatov morajo postati pobudnik za uporabo in razvoj vseh demokratičnih oblik delovanja v SZDL in omogočati reševanje aktualnih vprašanih delavcev v sekcijah, svetih, tematskih konferencah in drugih oblikah delovanja SZDL. Pri tem morajo sodelovati z drugimi osnovnimi organizacijami in občinskimi svetom zveze sindikatov. Gre za medsebojno sodelovanje osnovnih organizacij ZS glede na sedež TOZD oziroma na kraj, kjer prebiva določeno število delavcev.

3. Osnovne organizacije ZS morajo skupaj z občinskimi organizacijami zveze sindikatov določiti svoje oblike in metode delovanja, ki bodo usmerjene k neenakemu izpolnjevanju nalog za pravočasno ugotavljanje celotnih potreb delovnih ljudi in občanov na območju krajevnih skupnosti, kjer ima temeljna organizacija združenega dela svoj sedež, in izven sedeža TOZD. Vsaka organizacija ZS mora zato vedeti, kakšne so razmere in interesi delavcev v posameznih krajevni skupnosti, in si prizadevati, da bodo delavci lahko uresničevali samoupravne in politične pravice in dolžnosti v krajevni skupnosti.

4. Osnovne organizacije ZS morajo zagotavljati, da se v organe krajevnih skupnosti in krajevnih konferenc SZDL praviloma delegirajo delegati, ki tudi sicer stanujejo na območju te krajevnih skupnosti, saj so le delavci, ki prebivajo na območju te krajevnih skupnosti, lahko nosilci pretoka informacij iz temeljne organizacije združenega dela v krajevno skupnost in obratno, s tem da se tudi sami angažirajo za uresničevanje svojih interesov in potreb, ki jih imajo kot občani v krajevni skupnosti oziroma delavci v TOZD. Pomembno je, da se z ustrezno zastopnostjo ter oblikami in metodami dela omogoči delavcem, da se aktivno vključijo v uresničevanje pravic in odgovornosti, ki jih imajo kot občani v krajevni skupnosti, in da sami vplivajo na odločitve, ki jih tu sprejemajo.

5. Odločitve o vključevanju delavcev v politične in samoupravne organe v krajevni skupnosti morajo temeljiti na interesih delavcev TOZD, ki jih uresničuje-

ganizacijo ZS — morajo pa biti tudi nosilci razprav v TOZD o jo v svojih krajevni skupnosti, zato je treba delegatske povezave vzpostaviti povsod tam, kjer objektivno obstajajo obojestranski interesi in potrebe za povezovanje oziroma vzpostavljanje teh povezav.

6. V krajevni skupnosti, kjer je večje število temeljnih organizacij združenega dela, osnovne organizacije zveze sindikatov glede na potrebe in možnosti ustanovijo koordinacijski odbor sindikata, katerega sedež je pri eni od osnovnih organizacij ZS ali pri občinskem svetu zveze sindikatov. Naloga koordinacijskega odbora kot oblike medsebojnega sodelovanja osnovnih organizacij ZS v krajevni skupnosti je zlasti spodbujanje, organiziranje in vodenje neposrednih skupnih akcij, ki se tičejo tako delavcev v temeljnih organizacijah združenega dela kot občanov in krajanov v krajevni skupnosti, kot tudi neposredno spodbujanje stalnega sodelovanja med TOZD in krajevnimi skupnostmi. Delovno področje koordinacijskega odbora sindikata v krajevni skupnosti je celotna problematika, ki je predmet obravnave oziroma odločanja v krajevni konferenci SZDL in skupščini krajevnih skupnosti. Zato je v koordinacijski odbor treba izvoliti delavce, ki poznajo problematiko v krajevni skupnosti in ki so že aktivni v teh okvirih, saj morajo biti člani koordinacijskega odbora nosilci prenašanja interesov in potreb iz krajevnih skupnosti v temeljno organizacijo združenega dela — konkretno v osnovno or-

vprašanih, ki zadevajo uresničevanje interesov in potreb, ki jih delavci zadovoljujejo v krajevni skupnosti.

7. Oblike in metode dela osnovnih organizacij ZS morajo zagotavljati, da bodo vprašanja samoupravnih družbenoekonomskih odnosov v združenem delu dobila svoje mesto in vlogo pri obravnavah v političnih in samoupravnih organih v krajevni skupnosti, zlasti na področjih, ki zadevajo planiranje bodočega razvoja, od sočasnega planiranja pridobivanja in razporejanja dohodka za zagotavljanje družbenih potreb v združenem delu do zadovoljevanja potreb, ki se uresničujejo prek različnih oblik svobodne menjave dela. Tudi takšna vloga zveze sindikatov pri razvijanju krajevnih samouprave oziroma krepitvi političnega samoupravljanja v krajevni skupnosti je eden od temeljev za uresničevanje in razvoj samoupravnih družbenoekonomskih odnosov v občini.

ZAHVALA

Ob smrti našega brata in strica

STANKA ŠKAPINA

delavca TOZD »Delamaris« se zahvaljujemo vodstvu in delavcem TOZD za podarjeno cvetje, vencu ter poslovilne besede ob odprtem grobu. Brat Mirko, brat Slavko z družino, sestra Olga in Draga z družino.

Predsedniki DS TOZD, DSSS in DO

TOZD »Argo«
TOZD »Blagovni promet«
TOZD »Delamaris«
TOZD »Gosad«
TOZD
»Kmetijska proizvodnja«
TOZD »Riba«
TOZD »Soline«
TOZD »Sudest«
TOZD »Začimba«
TOZD »Živila«
DSSS
DO HP »DROGA«

TREBEC Gvido
ČEH-MENCIN Mira
RENER Boris
LESNIKAR Anica
ŠKRK Aldo
OJDANIČ Peter
ČADEŽ Srečko
JURIŠEVIČ Nevja
GRBEC Dario
BELINA Bojan
LOVRIČ Emil
KUŽEL Bogdan

Sekretarji OO ZK

TOZD »Blagovni promet«
TOZD »Začimba«
TOZD »Soline«
TOZD
»Kmetijska proizvodnja«
TOZD »Argo«
TOZD »Riba«
TOZD »Delamaris«
TOZD »Gosad«
PE Vrhnika
TOZD »Živila«
DSSS

PRELAZ Marjan
DRENIK Marko
STANOJEVIČ Milena
PRINČIČ Mihael
KRANJC Franc
OKRETIČ Vojko
DEŽJOT Zorko
HORVAT Ivan
TURK Metka
ŽEGER Dunja
RAKTELJ Boris

O našem arhivu

Arhiv lahko opredelimo kot spise in akte kakšnega upravnega organa, ustanove ali organizacije, namenjene njegovim tekočim potrebam. S prvimi arhivi se srečujemo pri starih narodih (Egipčani, Perzijci, Feničani, stari Grki in Rimljani), nato pri narodih srednjega veka v okviru dvornih, cerkvenih in mestnih institucij, najprej iz potrebe, da se dokažejo naslovi, pravice in privilegiji, potem pa so se pri sodobnih narodih razvili v znanstvene in kulturne ustanove in razvejene arhivske službe. V Jugoslaviji so prvi arhivi nastali v primorskih in dalmatinskih mestih (Dubrovnik, Zadar, Reka), na Hrvaškem (Zagreb), v Vojvodini (Sremski Karlovci, Novi Sad), v Srbiji (Beograd), medtem ko so v drugih republikah nastali v glavnem šele po drugi svetovni vojni.

KAKO JE Z ARHIVOM V HP »DROGI«? Če začnemo pri prvem osnovnem elementu, ki je potreben za obstoj in organizacijo arhiva, to je pri prostoru, že naletimo na težave, s katerimi se srečujemo v naši delovni organizaciji. Kot vemo, ima DROGA dislocirane TOZD in s tem tudi prostore, kjer shranjuje svojo dokumentacijo.

Del arhiva ima lokacijo v TOZD »Soline«, del v prostorih TOZD »Delamaris«, ostalo pa ima razdeljeno po TOZD. To so predvsem spisi in akti DO KZ Lucija, KZ Izola, DROGE, DELAMARISA in KOLONIALE do leta 1978, nastali pred združitvijo v DO HP »DROGA« PORTOROŽ.

Urejanje je zato težavno in zamudno. Toda Marina, Branko in Silvester skušajo opraviti delo kar se da najbolje.

Obiskala sem jih v TOZD »Kmetijska proizvodnja«, kjer so urejali gradivo bivše Kmetijske zadruge Lucija. Povedali so mi, da je dokumentacija v »Solinah« že urejena, da jih pa čaka še ogromno dela v »Delamarisu«.

Popisati bodo morali celotno registrirano gradivo. Ta popis bodo poslali pokrajinskemu arhivu v Koper, kjer bodo iz njega odbrali arhivsko gradivo.

Vrnjeno registraturo in arhivsko gradivo bodo uredili tako, kot so to opravili že v »Solinah« in »Kmetijski proizvodnji«, in sicer po določbah Pravilnika o knjigovodstvu DSSS HP DROGA, ki v svojem 7. poglavju določa hrambo poslovnih knjig in knjigovodskih listin.

O registraturnem in arhivskem gradivu se vodi kartoteka. Marina pravi, da je le-ta veliko primernejša od knjige, ker je tako lažje vključevati med že ureje-

no šifrirano gradivo vmesne letnice, ki se kasneje pojavijo.

Urejeno gradivo je zloženo v fasciklih, vsak fascikel pa je označen z letnico, ki nam pove od kdaj je dokumentacija, ki se v njih nahaja in z označbo, ki opredeljuje vrsto gradiva v fasciklu.

V tako urejenem arhivu prav gotovo ne bomo imeli težav z iskanjem informacije, ki nas zanima. Iz tega sledi, da pomembnosti arhiva ne smemo zanemarjati.

Za neresen odnos do gradiva (pisano, tiskano, risano, fotografirano), ki ga večkrat zasledimo, na žalost tudi v naši DO, je kriva že sama beseda »arhiv«, ki jo enačimo z nečem starim, nepotrebnim. Toda pri resnem delu ni mesta za predsodke. Čas je dragocen in prava informacija v pravem trenutku velikokrat povrne ves trud, ki smo ga vložili v urejanje arhiva. V naši DO res nimamo primernih prostorov za arhiv, toda nimamo niti primernih proizvodnih prostorov.

Zato menim, da ni nikakršne ovire, da ne bi bilo gradivo v prostorih, ki so arhivu na razpolago (večji, manjši, vlažni...) v urejenem stanju.

Marina, Branko in Silvester opravljajo pomembno delo, zato smo jim tokrat v našem glasilu odstopili nekaj prostora.

Majda Vlačič

Dokumentacija bivše KZ LUCIJA bo kmalu urejena

Z »UNIFORMO« ALI BREZ

Obramba naše domovine sloni na koncepciji v kateri je oborožena borba, okrepljena z vsemi drugimi oblikami borbe in odpora, osnovna oblika borbe proti agresorju. S tem sta opredeljena mesto in vloga teritorialne obrambe na jugoslovanskih tleh nasploh a še posebno na našem morju, otokih in obali. Teritorialni princip obrambe obale in otokov je zasnovan na pripravljenosti vseh obmorskih prebivalcev, otočanov in ostalih, da branijo in obranijo svojo zemljo, na njihovem poznavanju svoje zemlje, vodà in na hitrem aktiviranju družbe za oboroženo borbo in najrazličnejše oblike odpora nasilja.

V skladu z letnimi načrti in programi, ki si jih enote JVM zastavljajo, so tudi prihodi teh enot v slovenska obmorska mesta. Namen teh obiskov ni samo eden. Poleg primarnega, ki je ta, da si mladi rod vojske ogleda prav tako pomemben, da se vojska povezuje in sodeluje s

našo obalo je tudi drugi, civilnim prebivalstvom. Na slovenski obali ni stalnih vojaških enot. Zato so obiski pripadnikov JVM za prebivalce tega območja praznično doživetje. Domačini take dneve izkoristijo predvsem tako, da šolski mladini in predstavnikom de-

lovnih organizacij omogočijo ogled objektov vojne mornarice oz. da organizirajo srečanje mornarjev s civilnim prebivalstvom. Taka srečanja so pomembna predvsem za mladino; veliko pripomorejo pri vzgoji mladih v duhu socialističnega samoupravljanja in pri političnem osveščanju mladine. K temu pripomore predvsem prenos izkušenj vojaških starešin na mladi rod.

Pred nedavnim, 25. 01. 1982 je v Portorož prispela enota JVM v sestavi treh minopolagačev. Predstavniki delovne organizacije Droge nismo izpustili prilike; 26. 01. 1982 smo obiskali posadko in si ogledali čolne. Obisk je bil prijeten in zanimiv, gostoljubnosti ni manjkalo. Med nami je bil tudi predsednik Skupščine občine Piran, ki je gostiteljem izrekel dobrodošlico v imenu vseh občanov. Čas pa je bil tisti, ki nas je opozarjal, da je vojska sinonim za red, točnost, resnost. Naši gostitelji so morali še ta dan obiskati DO Mehanotehniko, ob 14. uri ta dan pa so morali odpluti za Umag. Obisk je bil kratek, toda učinkovit. Z našimi gostitelji smo se razšli v pričanju, da bi moralo biti takih srečanj še in še. Le tako bi se vsak stanovalec obale in otoka — bil v uniformi ali ne, navzel samoupravnega socialističnega duha in bi bil tako pripravljen braniti svobodo, suverenost in integriteto socialistične Jugoslavije.

Majda Vlačič

Obisk je bil prijeten, zanimiv

R A Z P I S

Moški pevski zbor KUD Karol Pahor vabi k sodelovanju nove člane. Javite se lahko po tel. 73-455 ali pridete na vaje ob torkih in petkih od 18.30 do 21.00 v prostore Krajevne skupnosti Portorož, Obala 16.

ČLANICA	DANSKA	ZORANA	NASIP	GALIJ	AVSTRIJA	JADRANSKO MORJE SAVUDRIJA	
	LUKA V IZRAELU				STATUA		
hp	OBDOLŽEVANJE				ŠUKLJE		
SVETOVNI POPOVNIK (Moirko)				LJUB. Ž. IME			
VELETOK V SIBIRIJI		ZASTAVA		RUDI ŠELIGO			
		VTIKAČ					
RADIO TELEVI-ZIJA			Ž. IME				
			OS. ZAIM.				
UMRLI ITALIJ. KOMIK				OTOK OB ZIRSKI OB.			
				ŠAMPION			
TESEN				VELIKI. HORSKI SESALEC		NARAVNI ŽELEZOV OXSID	PRED-POSTAY-KA
IZREK			SMUČAR. KLUB		? DROGA PORTORDI		
			IZDEL. LONCEV		BELGIJA		
OBLIKA POSODE				PREB. PIREN. POLOTOK			
				NADETO ZELJE			
ŽALO-VANJE					MESSINA		
					BARVA KART		
	BABICA			VPRAŠALNICA			
	M. IME			CONA			
MEDMET		GESATI					
		LOJKE KRAKAR					
NAŠ TOXD							
KIŠIK	IZREDNA LEPOTA						

BASEN

Hvalil se je vrabec, da je moder silno, na ves glas to čivkal in lagal obilno. In tako napolnil svetu s tem je ušesa, da so vzdigovati jeli ga v nebesa. Trdno verovali so v modrost njegovo, čisto pozabili na učeno sovo. Po nasvetih vrabca slepo so ravnali, skozi sto norosti svet nesrečni gnali. Kaj uboga sova, ki ne zna kričati, je ob takih scenah morala prestatiti!

Tako je življenje: komur jezik teče, slepo vsak verjame, naj karkoli reče. Modrec, ki kot modrec je narave tihe, pa čepi v ozadju, zadržuje vzdihe.

S. Požar

JUGOSLAVIJO VOLIM TE

Volim svaku stopu zemlje ove. Njene rijeke, more, brda i dolove, njene šume, lugove, sela i gradove. Volim te Jugoslavijo jer si zemlja heroja, jer si zemlja ponosita.

A najviše jer si zemlja

TITA.

Dragica Gušić

ENAKI STA

Direktor se vozi s službenim šoferjem in čez nekaj časa reče: »Opazil sem, da sta si moja žena in tajnica v postelji čisto enake. Nič posebnega.«
»Tudi jaz sem to opazil!«, odvrne šofer in mirno vozi naprej.

ŠE NEKAJ AFORIZMOV

— Noro sva se ljubila, toda jaz sem bil bolj nor — oženil sem jo!

— Preživel je brodolom, a potopil se je v ženski solzi.

— Tudi od hladne ženske se lahko opečeš.

— Izleti izven zakona se navadno organizirajo v lastnem aranžmaju.

—o—

— Kako je v službi?

— Ne vprašuj! Šef nas goni, da delamo za štiri!

— Reveži!

— No, sreča, da nas je osem!

—o—

— Ne in ne! Nisem bil pijan, trdi šofer sodniku. Le malo sem srknil.

— No, to je pa čisto nekaj drugega. Ne bom vas torej obsodil na sedem dni zapora, temveč le za en teden.

—o—

Zdravnik: — Zapomnite se, alkohol je vaš največji sovražnik. Izogibajte se ga!

Pacient: — Toda, kaj vam pade na pamet, doktor. Menda ne mislite, da sem strahopetec.

NEKAJ AFORIZMOV — O ŽENSKI

— Z »lajanjem« ženska ne more dokazati, da je zvesta kot pes.

— Ženski karakter se najlažje zbrše z avtomobilsko gumo.

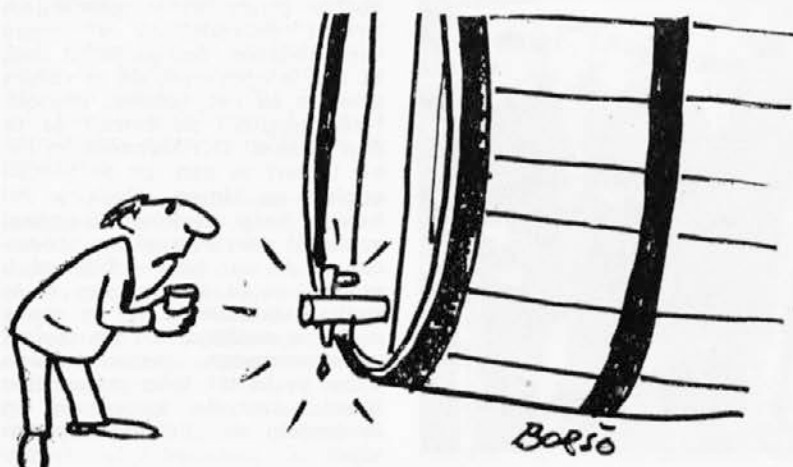
— Ženske ljubijo moške s kariero? A moški ženske brez vsega.

POZNA JO

Žena naenkrat vstopi v sobo in vidi svojega moža — direktorja, kako leži na preprogi s svojo tajnico v intimnem objemu.

»Hej, kaj pa vidva delata?« vzkipi.

»No, ti nisem rekel, da nima pojma o pojmu!« reče direktor svoji tajnici.

Tudi tu pomanjkanje